Mon pare és dona de fer feines

Mon pare és dona de fer feines

Saphia Azzeddine

Traducció de Marc Rovira

Pròleg de Jordi Nopca

Cap de Brot
Edicions

Títol original *Mon père est femme de ménage*
2009, Saphia Azzeddine, Editions Stock

Primera edició octubre de 2026

© de la il·lustració de la coberta Alba Barceló (@auba.barcelo)
© de la imatge de l'autora Philippe Matsas
© d'aquesta traducció Marc Rovira
© del pròleg Jordi Nopca

© d'aquesta edició Cap de brot edicions, SCCL
info@capdebrot.cat
www.capdebrot.cat

Imprès a Impremta Pagès (Anglès), Països Catalans - *Printed in Catalonia*

Disseny de la col·lecció Júlia Planas (@lautonoma)

Correcció Josep M. Codina i Judit Pujol
Maquetació Germán Bartolomé

ISBN 979-13-991083-5-4
Dipòsit legal GI 1323-2026

Amb el suport de la Generalitat de Catalunya i de la Institució de les Lletres Catalanes:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Institució de les Lletres Catalanes

Queda totalment prohibida qualsevol forma de reproducció d'aquesta obra sense l'autorització de l'editorial. Si necessiteu fotocopiar-ne o escanejar-ne algun fragment, adreceu-vos a CEDRO o consulteu l'enllaç www.conlicencia.com

I

Mon pare és dona de fer feines. Sovint, després de l'escola, l'acompanyo per donar-li un cop de mà. Així podem tornar a casa més aviat. També ho faig perquè és mon pare. Poleixo, netejo, frego, aspiro, fins i tot pels racons. Com que soc petit i prim, em fico per tot arreu. Però també aprenc. Una paraula cada setmana. Però no una paraula qualsevol. Aprenc les paraules que fan por. Les que són arrogants, superiors, altives, transcendents, les que et poden fer caure la cara de vergonya si no les coneixes. Les que es poden permetre de tenir tres consonants seguides com ara *obscur*. O fins i tot quatre, com ara *abstret*. I ni tan sols no està mal escrit.

La paraula de la setmana passada va ser *transcendent*. Vol dir «que no pertany a cap ordre de la realitat, que supera tota experiència possible» i l'exemple era aquest: «Va agafar el costum, davant de l'adversitat, de refugiar-se en la contemplació de les idees *transcendents*». Així doncs, la paraula d'aquesta setmana havia de ser per força *adversitat*. No tinc temps de buscar-la: mon pare m'escridassa i em recorda que soc aquí per netejar la biblioteca municipal de Saint-Thiers-lès-Osméoles, i no per llegir. I si vull tornar a temps per veure el futbol, més val que mogui el cul! Llavors tanco el diccionari i em poso a espolsar la lleixa

Anouilh-Balzac. *Espolsar* és una paraula que vaig aprendre fa un any, quan vaig començar a fer hores extres amb mon pare. Com que mai no m'ha agradat gaire la paraula *neteja*, em vaig posar a buscar-ne sinònims menys... diguem-ne, menys durs, que sonin menys a detergent. Amb una paraula com aquesta, la pols es fa amiga teva.

Entre els llibres de butxaca i els llibres de tapa dura, entre les portades il·lustrades i les més sòbries, hi havia milers de milions de paraules. Algunes havien fracassat, d'altres em trasbalsaven. Jo, el que volia, era posar-les en pràctica. Tots aquells llibres posats l'un al costat de l'altre, militars, verticals, drets, em miraven i em desafiaven a cada pas que feia, com si ja sabessin que un noi com jo no es permetria mai de molestar-los. Això m'emprenyava. Els meus companys no hi eren per fotre's de mi, així que en vaig obrir un, fins i tot vaig gosar llegir-ne algunes línies. Després, una pàgina sencera. I en vaig obrir d'altres. Una vegada, vaig arribar a llegir tot un llibre.

Vaig aprendre que un home podia necessitar quatre-centes pàgines per dir-li a una dona que l'estimava. Quatre-centes pàgines abans del primer petó, tres-centes abans d'una carícia, dues-centes per tenir el valor de mirar-la, cent per poder-s'ho confessar a si mateix. En un moment en què ens enviem missatges de text quan tenim ganes de cardar, això em va semblar prodigiós, vertiginós, boig, desmesurat, extravagant, forassenyat, grandiós... Ja ho veieu, jo aprenia paraules mentre feia neteja. Com a mínim això...

L'any passat anava a 3r d'ESO B. Ara vaig a la classe de 3r F. He repetit perquè no feia bé els deures i a les redaccions escrivia coses de l'estil «insidiosament, va assetjar la

seva estimada amb una joia concupiscent». Això no vol dir res: d'acord. Descobria les paraules de qualsevol manera, desordenadament. I als professors els encantava l'ordre. Aquest any, doncs, mon pare treballa el doble perquè jo l'ajudo la meitat del temps. Diu que així no tornaré a repetir.

Així doncs, buido els escriptoris de taps de bolígrafs mossegats, de papers plens de gargots i de típexs oblidats, i després aprenc la paraula *adversitat*: «Contrari a la sort, mala fortuna, desgràcia, situació d'aquell qui les pateix». Clarament, patollo en el que és sinistre. A més a més, encara no he fregat els vàters. Empenyo el carret dels productes de neteja fins al lavabo d'homes i em ve al cap una ocurrència tot veient el que m'espera. Em dic que a un home potser li agrada utilitzar paraules altives, arrogants, superiors i transcendents, però que encara no sap encertar el forat.

Aviat sabré les paraules que fan por per gosar llegir els autors que fan por. Els qui no se sap si la *c* va abans de la *k* o a la inversa, si el nom s'escriu amb *z* o amb *s*, si eren homes i tenien nom de dona o si tenien nom de dona i eren... dones. Encara que, cap al final, Colette s'assemblés una mica a un home.

El futbol ha començat, mon pare ha acabat el passadís B i jo he acabat el lavabo de dones. Es veu que tampoc no saben encertar-la gaire. Però el seu dallonses és menys manejable que el nostre, s'ha de reconèixer, així que sempre netejo el seu pixum amb més indulgència.

Quina era la meva paraula per la propera setmana? Ah, sí, *desgràcia*...